

JIŘÍ ŠIMÁČEK

PRVOTŘÍDNÍ HAJZL

Prvotřídní hajzl

Vyšlo také v tištěné verzi

Vyrobeno pro společnost Palmknihy - eReading

Jiří Šimáček

Prvotřídní hajzl – e-kniha

Copyright © Druhé město – Martin Reiner, 2019

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

Jiří Šimáček

**PRVOTŘÍDNÍ
HAJZL**

Jiří Šimáček

**PRVOTŘÍDNÍ
HAJZL**

DRUHÉ MĚSTO
BRNO 2019

© Jiří Šimáček, 2019
Illustrations © Jiří Franta, 2019
© Druhé město — Martin Reiner, 2019

ISBN 978-80-722-7430-7 tištěná kniha
ISBN 978-80-722-7825-1 e-kniha

„Co? Co se děje? To není můj péés!“ říkal dědek vždycy naoko překvapeně a pak se rozesmál na celé kolo. Svině dědek. Dnes je to čtyřicet let, co natáhl bačkory. Škoda že nevydržel dýl. Kdyby počkal ještě pár roků, mohl mu Náčelník strčit do krku hlaveň jeho lovecké pušky a ustřelit mu hlavu. Stihl to dřív díky rakovině tlustého střeva. Takže čtyřicet let. Tohle se musí důstojně zapít. Letos to bude Moët & Chandon impérial brut, lahev asi tak za tisícovku. Náčelník za ni tisícovku nezaplatil, lahve si nekupuje, lahve dostává a někdy i rozdává, ale nekupuje. Na víno si nějak zvlášť nepotrpí a na šampaňské už vůbec ne. Jindy by si dal třeba trochu koňaku nebo i rumu, ale dnes se rozhodl otevřít Moët & Chandon. Asi aby mu tlumená rána, kterou vydá zátka vystřelená z lahve, připomněla výstřel z dědkovy lovecké pušky. Bum — bublinky se valí nahoru a jemně syčí. Bum, měl toho hajzla odprásknout. Bohužel to nestihl. Dědek chcípnul, když bylo Náčelníkovi devět let, kdyby počkal ještě aspoň dva roky... No nic. Prostě se to nestihlo. Když je klukovi devět, ještě nezvládne jen tak někoho zastřelit, ani když to třeba už rok nebo dva plánuje.

Náčelníkovi je dnes těžko od žaludku, žaludeční šťávy se mu pořád jakoby vracejí do krku, v puse má odpornou pachuť. Moët & Chandon to nějak nedokáže zahnat. Chuť šampaňského není moc výrazná, měl si dát koňak.

Bum! Dědek napodobil pusou výstřel z lovecké pušky a rozchechtal se. „Zastřelili jsme medvídku a teď mu ušmikneme packy.“

„Ukaž packu,“ říkával dědek, vzal krejčovské nůžky a sevřel do nich zápěstí svého vnuka. „Šmiky šmik.“ Chechtal se a držel mu ruku mezi ostřím nůžek, dokud se kluk nerozbrečel. Ale nejdřív musel udělat medvídku. Musel vylézt na stůl, přešlapovat z nohy na nohu, bručet jako medvěd a začít recitovat:

„Medvídek mýval díval se, díval na hvězdičky.

Ta jedna malá tiše se smála do hrstičky.

Medvídku mývale, ty starý šibale, jdi radši spát.“

Někdy pláč přivolal do přízemí matku. Stoupla si mezi dveře, zakroutila hlavou a káravě se obořila na svého otce. „Dědo, co to děláš, proč nenecháš toho kluka na pokoji?“

Dědek se na ni vždycky překvapeně podíval a zahlaholil: „Co se stalo? To není můj medvídek.“ Rozchechtal se a tím to pro něj skončilo.

Dědek celé dny vysedával u okna a sledoval klidnou ulici, bydlel v přízemí jejich domku v Králově Poli a trávil dny s nosem přilepeným k oknu. Díky tomu se jeho vnukovi nikdy nepodařilo jen tak proklouznout domů.

Jakmile strčil hlavu do domovních dveří, dědek už stál naproti němu. Hlasitě si uprdnul. „Fúúúj! Co je to za prasééé?“ zanádal dědek na smrad svého prdu. „Pojď sem, psisko, vyštěkáš tady to prase.“ Nasadil mu pásek kolem krku jako obojek a donutil ho přičupnout si vedle své levé nohy. „Štěkej. Haf, haf.“ Dědek si znovu uprdnul. „Fúúúj. Pořád je tady to prase! Musíš ho vyštěkat.“

„Haf, haf!“

Pak mu vyhrnul na zádech tričko. „Co je tohle za psa? Neumí pořádně štěkat a ani nemá pořádnou srst. Co je to za psa, co nemá pořádnou srst?“ položil si dědek kynologickou otázku. A sám si na ni odpověděl. „Čínský jedlý pes, to my víme, upečeme ho a pak ho sníme,“ zanotoval. Odtáhl vnuka do kuchyně a zavřel ho do trouby sporáku. Ještě v nějakých sedmi letech byl kluk dost malý na to, aby se dal skoro celý nacpat do trouby.

Matka seběhla do přízemí, stoupla si mezi dveře a zakroutila hlavou: „Dědo, jsi horší než děcko, proč už toho kluka nenecháš být?“

„Co? Co se děje? To není můj péés!“ řekl dědek a otevřel troubu.

A tím to skončilo.

Měl toho hajzla prostě odprásknout. Představoval si to jako dítě a v různých obměnách si to představuje dodnes. Přišel by k němu v noci, vzal jeho pušku a strčil mu ji pod nos. Dědku, otevři hubu. Nacpal by mu hlaveň do bezzubé tlamy. Dědek si nechával zubní

protézu v koupelně. „Co je to sakra za psa, co ani nemá zuby? Co je to za psa, dědku?“ Bum!

„Co? Co se děje? To není můj péés.“

Pak by ho nejspíš zakopal na zahradě. Tím by to skončilo.

Je jim kolem třicítky. Jsou tři a právě nastupují do auta. Bílá Škoda Octavia je naprosto banální a přehlédnutelné auto a přehlédnutelná by byla i trojice mužů, kteří do ní nastupují, kdyby jeden z nich nevážil skoro 140 kilogramů. Mohutná obézní figura muže, který se s námahou cpe na zadní sedadlo, jim trochu kazí nenápadný dojem. Všichni tři mají naprosto nenápadně ukryté pistole CZ 75 D Compact, ráže 9 mm. Nedá se čekat, že by snad dnes večer musel někdo z nich použít zbraň, ale jeden nikdy neví. Dva z nich mají vzadu za opaskem zastrčená ocelová pouta, ta by se mohla hodit, jeden nikdy neví. Obézní muž pouta nemá, tlačila by ho do kůže, která mu v mohutných faldech přechází přes opasek. Má dost práce, aby s ním odstředivá síla neházela, když auto rychle vjede do táhlé zatáčky uprostřed ulice Cejl a po chvíli prudce zabočí do ulice Tkalcovská. Nemají žádný důvod k příliš rychlé jízdě, ale řidič ignoruje ve městě povolenou rychlost tak nějak ze zvyku. Během několika minut projíždí nepříliš výstavní částí Brna, ulicí obývanou z velké části romskou menšinou; minou parkoviště u supermarketu a zastavují u vjezdu do rozlehlého vnitrobloku

na zdejší poměry slušně opraveného a udržovaného domu. Pokud by někdo hledal levný podnájem poblíž centra města, byl by tu nejspíš na správné adrese. Trojice mužů vystoupila z auta; mají ověřeno, že i oni jsou teď právě na správné adrese. Čtyři patra musejí zdolat bez výtahu, dva z nich svižně, třetí s trochou námahy.

Konečně stisknou zvonek se štítkem Adam Konzl. Za chvíli se dveře pootevrou a mladá žena v džínách a o pár čísel větší mikině s kapucí nakoukne do škvíry. „Co chcete?“ Dveře zajistila řetízkem, než je pootevřela, to je jasné.

Dva muži beze slova lehce poodstoupí do stran a kývnou na třetího. Ten nakročí a vrhne svých 140 kilogramů proti dveřím. Řetízek na dveřích snadno popolí, dveře se rozletí a náraz odmrští asi šedesátikilovou ženu na zem. Vyděšeně se dívá na obra, který stojí nad ní v lehkém předklonu s dlaněmi opřenými o stěnu a těžce oddechuje.

„Co chcete?“

Obr nereaguje, jen dál oddechuje, ale to už se dovnitř protáhli i jeho dva společníci. „Tak kde je ten debil?“ Jeden z mužů zavírá rozbité vchodové dveře, druhý chytí ženu za volnou mikinu, zvedá ji ze země a tlačí před sebou dál do bytu. Jejich obézní kolega se konečně trochu vydýchal a jde si sednout do křesla v obývacím pokoji.

„Zavolám policajty,“ ozve se najednou mladá žena celkem rozhodným hlasem.

„Píča,“ uleví si muž, který ji přivlekl do pokoje, a vrazí jí facku. Ženě vyhrknou slzy, okamžitě jí začíná rudnout tvář, ze rtu se spouští malý pramínek krve. Přesto sáhne do zadní kapsy džínů a vyndá mobilní telefon. Tentokrát dostane ránu pěstí do žeber, schoulí se a nemůže popadnout dech; nestačí spadnout na zem, muž ji chytí za vlasy a v předklonu ji táhne z pokoje do předsíně. „Kde máš koupelnu? Opláchnu ti držku.“

Neodpoví, místo toho se zhluboka nadechne a zarve. Bytem i podlažím zní její hlasitý jekot. Téměř zvířecí nepřírozený řev. Všichni tři muži na okamžik ztuhnou a otočí se na dívku, která vydrží takto křičet nepřetržitých sedm vteřin. Po sedmi vteřinách se musí znovu nadechnout, aby zakřičela: „Uteč!“

Okamžik trvalo, než všem kolem došlo, co se děje — tohle byl varovný výkřik. Nejdřív to došlo mladíkovi, který se vracel domů a ztuhnul s klíči v ruce na prahu svého bytu. Po několika sekundách to došlo i ostatním. Mladík mezitím získal náskok pro útěk. Nejrychleji zareagoval muž, který doposud prohledával malou kuchyň, vrhl se okamžitě k rozbitým vchodovým dveřím. Téměř souběžně zareagoval i muž, který doposud držel ječící dívku za vlasy; pustil ji a automaticky sáhl po zbrani. S nepatrným zpožděním se přidal i tlustý obr, který zatím oddychoval v křesle. Vyskočil a vrhl se do předsíně, srazil k zemi dívku, která mu stála v cestě, lehce se zapotácel a ramenem zavadil o svého spolence. Zazněl výstřel z pistole CZ 75 D Compact, kterou před několika lety nominoval prestižní americký časopis Guns & Ammo na zbraň roku. Výborné hodno-

cení získala tato zbraň i za dobré výsledky při pudové střelbě bez míření. Náboj 9 mm Luger, vystřelený pudově a bez míření, zasáhl muže, který právě vybíhal ze dveří bytu, aby pronásledoval uprchlíka.

„Au, kurva,“ zaklel padající muž.

„Kurva,“ ucedil mezi zuby šeptem střílející muž.

Tlustý muž neřekl nic.

Před domem nastartoval zachovalý, spolehlivý a poměrně rychlý automobil Volvo S40 a vyrazil k hlavní ulici.

Anna vyjela z ohrazené rezidenční čtvrti Centurion Golf Estate a během chvíle už se ocitla na silnici lemované vzrostlými žakarandami. Jela pomalu, stáhla obě boční okna, aby mohla víc vnímat modrofialové kouzlo žakarandových květů. Konečně přišlo jaro a všude v okolí rozkvetly stromy. Pretorii se říká město žakarand, aspoň dámy jejího věku tak městu říkají. Na fantastické zářivé barvy květů se každý rok těší a mnohé v téhle sezoně ladí oblečení tak, aby oslavily všudypřítomnou fialovou barvu květů. Za necelé dva měsíce, někdy koncem října, až začnou květy opadat, budou modrofialové i silnice a chodníky. Letos je to poprvé, co se květů nedožila její matka. Jen těsně, jen o týden.

Zaparkovala na parkovišti před Rebecca Street Cemetery a šla k místu, kam před několika dny uložila urnu své matky. Lisa Biggs se dožila devadesáti let, takže ji Anna pochovala klidná a s jejím odchodem smířená, bez velké lítosti.

Dosedla na kamennou lavičku před kruhovým jezírkem lemovaným rudohnědým kamenným obkladem a z kabelky vyndala obálku, v níž jí matka pár týdnů předtím, než odešla, předala nejpodivnější část dědic-

tví — několik stran strojopisu na tenkých průklepových papírech a list se vzkazem, který v devadesáti napsala vlastní rukou a ještě k tomu v češtině, kterou až na pár tu a tam pronesených vět během mnoha posledních let skoro nepoužívala.

Jestli byla čeština matčina vzkazu bezchybná, Anna posoudit nedokázala, ale poznala, že rukopis je úhledný a sloh vzkazu je stručný a věcný — vzhledem k tomu, co obsahoval, možná až velmi věcný. Ale taková prostě její matka byla — klidná a velmi věcná.

Pokud budeš chtít, přečti si dokument, který příkládám. Poslala mi ho před lety sestřenice z Brna, kde a jak k němu přišla, nevím. Taký nevím, jestli se dá věřit všemu, co se tam píše. Je o člověku, se kterým jsem se setkala jen krátce, než se mi podařilo odejít z Československa. Na to, co se tehdy stalo, jsem pak už nikdy nevzpomínala. Nechtěla jsem na to myslet a hlavně ne v souvislosti s tebou. Vždycky jsi byla JEN MOJE. To bylo pro mě nejdůležitější. Pravda je ale taková, že to, co se tam píše, jsou informace o tvém biologickém otci. Jestli byl skutečně takový, jak tam stojí, vážně nevím, ale pravděpodobně byl. Roky jsem to před tebou tajila, ale asi to nebylo správné. Byla by ses s tím vším určitě porovnála s klidem a s rozumem. Znáš tě. Takže mi prosím odpusť — že jsem neměla dost odvahy dát ti to dřív. Myslela jsem si, že tě chci od toho ochránit, ale ne. Dnes už vím, že jsem se jen styděla a bála. A ty se pravdy nebojíš, ať je, jaká chce. To vím.

Máma

Matka měla tedy skutečně velkou důvěru v její odvahu a vyrovnanost. Ale ona prostě taková byla, nebo taková byla aspoň její výchova. Často od ní slýchala — ty jsi silná, ty to zvládneš. No pokud vám od dětství matka tvrdí — jsi silná, zvládneš to, tak člověku asi nejspíš nezbude, než být silný a zvládnout to. No, minimálně teď, když má život z větší části za sebou, tak už opravdu asi zvládne i tyto těžko uvěřitelné a skoro absurdní zápisky, ve kterých někdo líčí jejího údajného otce jako nějakého válečného, nebo vlastně poválečného zločince.

Nejsem o tolik lepší než oni, to říct nemohu. Toto tedy musím napsat úplně otevřeně. Po většinu času jsem si hleděl svého, nikde se nenamočit. Už mi toho času moc nezbývá, doktoři nic neřeknou, ale pozná se to na nich. Nic nenadělám, a co jedině můžu, že sepíšu, co o něm vím. Protože on není jen, jak by se řeklo, takový běžný mizera, co jsou ti další aparátčící. Nejhorší z nich! Ani ostatní aparátčící s ním nechtějí nic mít, nejspíš sami se ho štítí a mají z takových strach. Prvotřídní hajzl, to se o něm vědělo a vždycky se to s ním táhlo. Jako hajzl se vyznamenával už jako kluk. A jistě pořád i zůstal tím hajzlem. Už kolikrát let po něm není slechu, je

v důchodu. Sám jsem ho neviděl než snad dvakrát před sedmi lety. Co je s ním dnes, nevím, dobře si asi žije, důchod má dobrý. Kolik roků jsem ho studoval, co jiného na práci jsem neměl, takže jsem se na něj doptával, kde jsem všude mohl, a nasbíral mnoho materiálů. Vše tajně! Roky jsem schraňoval a teď narychlo sepíšu.

A toto zde je dokument, co jsem o něm zjistil.

Jméno – generál Ludvík Hlavoňka,
narozený 1911 ve Starém Městě.

Anna se zadívala přes jezírko na pravidelnou čtvercovou síť černých žulových desek, které důstojně kryly urny s popelem. Ve druhé řadě třetí zleva urny s popelem její matky a adoptivního otce, kterého matka o dvacet let přežila. Hromady popela se už nemůže zeptat na nic. Nemůže se zeptat, jestli má věřit těm zápisům, nemůže se zeptat, co a jak se stalo, a nemůže se zeptat na to, jak se má asi tak cítit, když první, co se ve svých sedmdesáti letech doví o svém údajném otci, je to, že byl „prvotřídní hajzl“.

Před lety to vypadalo, že doba mu skončila, že takové jako on pozavírají, že možná i takového pověsí, protože má na svědomí více mrtvých než kdo jiný. Ale ne. Však se pamatuje, že leccos se

zas otočilo a že všechno, co on má na svědomí, nejspíš dobře zameteno. Dnes už je mi jasné, že mě o kolik roků přežije. Není zase tolik mladší, ale jistě mě přežije. Oni se dožívají. Mají generálské doktory, ale až nakonec i on natáhne bačkory, snad že alespoň po něm nepojmenují ulici či kasárna. Takoví už jsou zase na koni. On je taky na koni! Sice v důchodu, kam utekl, ale má generálský důchod a pořád prohání děvky. Ještě byl prý viděn před časem v Brně s děvkou, a co jsem slyšel, tak taky v Hradišti se úplně bez obalu producíruje. Je možné, že si nakonec uplete ještě dalšího fagana, co jich má kolik. Kolik nevím. Co vím, tak má tady v Brně nejméně jednoho pancharta. Má ho s mou dcerou.

To jsem neuměl zamezit, měl jsem ho předtím oddělat, ale to jsem neuměl. Ona to s ním táhla měsíce, až si s ním nakonec upletla pancharta. To bylo v osmašedesátém, tehdy to vypadalo, že takoví jako on končí, a předtím už ho, ve dvašedesátém, sesadili z ministerstva. Hned jak mohl, utekl se do důchodu. Pak s ním začala ona, tehdy jsem o něm nic nevěděl. Nakonec jí udělal děcko. A to je do nebe volající,

ona to s ním táhla zrovna v době, kdy už ho nemohli vystát ani jeho vlastní lidi.

Kluk už chodí do školy, příjmení po mně, respektive — po matce.

Pro něj je lepší nevědět, co za hajzla má za otce. To mi musela slíbit, že tohle mu neřekne. A postarat se, aby neměl nic po něm. Zatím nevypadá, že by z kluka rostl kdovíjaký hajzl, spíš že jen je trochu blbý, takový zakřiknutý, to má po matce. Ona neví, jak na něj, kdyby bylo po jejím, už by třeba z něj rostl hajzl, tak aspoň já se snažím ho trochu vést k pořádku.

To na úvod, ale sepisovat o holce nebo o klukovi nemám úmysl.

Toto je přesný dokument o něm — generál Ludvík Hlavoňka, nositel Řádu rudé hvězdy.

Průměrnost a stejnost, to je prokletí tohoto domu. Cokoli, co tu kdy slyšel, považuje Náčelník za průměrné, a nepochybuje ani na okamžik, že cokoli tu i v budoucnu uslyší, bude stejně tak zcela průměrné. Když potřebovali před necelými sto padesáti lety v Brně postavit divadelní budovu, šlo všechno jako na drátkách. Najali architektonickou firmu, která sekala divadelní budovy po celé Evropě jako Baťa cvičky. Takže podobné divadlo, jako je tady, mají ještě v Liberci, Szegedu, Oděse, Karlových Varech, Zagrebu... Podobných divadel postavila tahle firma asi třicet. Pravda, budovu zvládli postavit za rok a půl, šlo to rychle, ale ta stejnost a průměrnost se musela usadit ve zdech. Náčelník se ani v nejmenším nepovažuje za nějakého znalce architektury, ale ten závan průměrnosti prostě cítí až v kostech. Nic na světě se do tohoto průměru nehodí méně než *Recondita armonia*. Skrytá harmonie kontrastní krásy — o tomhle přece má ta árie být. Zpívali ji Domingo, Pavarotti, Carreras... A tady je z toho najednou jen blábol o všednosti. A zdá se, že to nikomu nevadí. Popravdě řečeno to nevadí ani Náčelníkovi, ta průměrnost ho svým způsobem uspokojuje. Nebyla to ale

uspávající nevýraznost zdejšího podání árie *Recondita armonia*, co ho donutilo odejít už po prvním dějství opery *Tosca*. Bylo to otravné vibrování telefonu v kapse jeho saka.

Na displeji je pět zmeškaných hovorů od jednoho z jeho podřízených. Než dojde k autu, rozvibruje mu stejné číslo jeho mobil pošesté. Ani teď Náčelník hovor nepřijme, nastoupí nejdřív do auta, nastartuje, a teprve až uslyší zvonění z reproduktorů autorádia, přijímá hovor tlačítkem na volantu. „Tak co se děje, sakra?“

„Máme problém,“ odpoví mu zafuněný dýchavičný hlas jeho nechutně tlustého podřízeného.

„Víš, kolik je hodin, sakra?“

„Promiňte, šéfe, nevolal bych, kdybysme fakt neměli problém.“

Jistěže mají problém, jak jinak. Náčelník mlčí a snaží se vybavit si melodii árie *Recondita armonia*.

Jeden z architektů vídeňského operního domu Eduard van der Nüll spáchal sebevraždu ještě v průběhu stavby svého největšího díla. Nová budova vídeňské opery si totiž vysloužila kritiku Vídeňáků, a co hůř, stavba se nelíbila ani císaři. To architekt nesnesl a vzal si život. Architekti brněnského divadla, ti spokojeně žili dál a dál stavěli úplně průměrné divadelní budovy. Tady průměrnost nikomu nevadí, je vlastně spíš uklidňující. On osobně by byl mnohem klidnější, kdyby mohl mít aspoň průměrné podřízené.

Melodie se mu vytratila z hlavy, místo toho se mu stáhl žaludek a na jazyku pocítil odpornou nakyslou pachutí.

„Našli jsme všechno, ale ten zmetek utekl, taky máme nějaký zranění... Jste tam, šéfe?“

Náčelník dál mlčí, strašně se mu nechce odpovídat a strašně se mu nechce bavit s tím pitomcem.

„Nic vážnýho, akorát Karel má kulku v zadku, taky tam byla holka... je trochu zřízená. Hele, není to nic vážnýho.“

„Vy jste střileli ve městě? V neděli večer jste střileli uprostřed města?“

„Tak akorát jeden výstřel, tady v Cigánově to zas není takovej problém, co?“

Náčelník by si opravdu přál, aby si jeho podřízený dělal třeba legraci. „Výstřel z pistole způsobí hluk o síle více než sto padesát decibelů. Vážně si myslíte, že se, jak ty říkáš, v Cigánově ztratí rána o síle přes sto padesát decibelů?“

„No tak šlupka to byla, to jo.“

Náčelník neodpoví a zavěsí. Telefon už nepotřebuje, vidí svého podřízeného stát s mobilem u ucha před domem, cesta od divadla sem trvá přibližně pět minut. Tlustoch kolébavým poklusem míří k Náčelníkovi. On se snad opravdu tváří, jako kdyby mě rád viděl, napadne Náčelníka. Pevně se drží volantu; musí se držet velmi pevně, aby potlačil touhu rychle vystoupit z auta a jednu tomu pitomci vrazit. Tady už nic nezmuže, asi sem neměl vůbec jezdit. Popravdě řečeno, průměrnost by u svých podřízených uvítal, aspoň tu průměrnost. Spustí okénko a unaveně oznámí té bečce sádra: „Já vás dám všechny vyrazit. Teď se hlavně s ni-

kým nebavte a vypadněte odsud. Ráno vám nadiktuju hlášení.“

Náčelník si povolil kravatu a letmo se podíval na levé zápěstí. Jeho Lange & Söhne Saxonia z bílého zlata ukazovaly půl desáté. Opatrně rozeplnul sponu koženého pásku, otevřel zásuvku a uložil hodinky na jejich místo. Otevřel vedlejší zásuvku a z natahovače hodinek vyndal Nomos Glashütte Ahoi Atlantik a nasadil je na zápěstí. Jako si někteří lidé po příchodu domů udělají pohodlí a přezují se do trepek, nebo se dokonce převlečou do tepláků či pyžama, měnil si Náčelník, když přišel domů, hodinky. Na doma si bral pohodlné, trochu rozpustilé hodinky s automatickým nátahem Nomos Ahoi Atlantik, jejichž cena je přibližně o desetinnou čárku nižší než jeho Lange & Söhne Saxonia.

Měli by přivést večeri. Náčelník si už po cestě z auta objednal u rozvážkové služby sushi. Ne že by měl zrovna tohle jídlo v oblibě, ale touhle dobou už by těžko dokázal sníst cokoli jiného. Nabídka firmy rozvázející jídlo po domech je dost omezená; pokud člověk nesnese, aby mu nějaká protivně a ostře aromatická indická jídla zasmradila dům, nebo pokud jeho žaludek nestráví takhle pozdě večer nic smaženého, pokud se obává, že steak by nejspíš přivezli studený, moc možností nezbyvá. Z lednice vyndal z poloviny vypitou lahev Moët & Chandon a nalil si do skleničky. Několik hodin odstáté šampaňské mu připadalo nakyslé, zapnul

televizi a vypnul na ní zvuk, zapnul CD přehrávač a ozvala se předehra Pucciniho Toscy. Náčelník seděl v křesle, bez zájmu a účasti sledoval jakési reklamy bez zvuku, napůl ucha poslouchal předehru z Toscy a čekal, až dole zazvoní poslíček s jídlem. Konečně — Nomos Ahoi Atlantik ukazovaly tři čtvrtě na deset. Zaplatí poslíčkovi a donutí se sníst večeři, na kterou nemá ani nejmenší chuť.

Týž večer se řítí do kuchyně malého bytu v panelovém domě na sídlišti Lesná, který je jen pár minut od Náčelníkova domu v Králově Poli, vyhládlá a unavená Tereza. Už dole u domovních dveří cítila vůni česneku a rajčat restovaných na olivovém oleji. Ta vůně ji popohnala, takže zvládla vyskákat dvě patra i po dvanáctihodinové směně po dvou schodech. Její přítel právě scedil uvařené těstoviny a míchá je na pánvičce. Hodinky nenosí, když chce vědět, kolik je hodin, musí se podívat na displej telefonu, ale večeri pro Terezu načisoval přesně. Radek má status „přítel“ už trochu moc dlouho. Vzhledem k tomu, že Tereze bude dvacet sedm, už by měl pomalu přejít na úroveň „snoubenec“, ale pokud vaří a stará se, tak ho zatím chvíli nechá a nebude na něj tlačit. Popravdě on taky není žádný zvláštní kuchař, je hrdým majitelem miniaturního autoservisu a umí udělat všeho všudy dvě jídla, ale i tak je Tereza absolutně šťastná. Je šťastná, že jí někdo přinese večeri na stůl. Pokud někdo musí celý den obsluhovat hosty, dokáže ocenit, když se o něj někdo stará. Možná proto spousta číšníků, servírek nebo kuchařů tráví tolik volného času jako hosté v kavárnách a hospodách

a nechávají obsluhu nadstandardní spropitné. Aspoň nějak tak si to Tereza vysvětluje. Pod stolem rychle vyzuje tenisky a vrhá se na jídlo, ani nečeká, až si Radek přisedne ke stolu.

„Je to výborný, miluju tě,“ oznámí stručně s plnou pusou. Než si Radek stačí naplno užít tenhle příval lásky a vděčnosti, ozve se zvonění a zároveň i bušení na dveře.

„Tohle je fakt blbá doba na návštěvu,“ oznámí Radek kamarádovi, který se cpe do předsíně.

„Promiň, pár minut, hned vypadnu. Nechtěl jsem sem takhle vpadnout. Promiň...“ kývne omluvně směrem k Tereze, která odnáší talíř ze stolu.

„Tak o co jde?“

„Jsem v hajzlu. Jdou po mně, normálně po mně stříleli.“

„Kdo?“

„To je jedno, prostě jsem v průseru. Musím zmizet.“

„Tak proč sakra chodíš sem?“ vpadne do hovoru Tereza a postaví se tak, aby návštěva okamžitě pochopila, že dál než do předsíně se rozhodně nedostane.

Podívá se na ni jen letmo a překotně vysvětluje Radkovi: „Věděli, že jsem kdysi ukradl pár aut, musel jsem jim vozit káry, pak se to prostě posralo. Hele, radši to nechme. Můžeš mi pomoci?“

„Co potřebuješ, prachy? Moc toho nemám... Auto?“

Adam rychle kývne hlavou a zběžně přepočítá svazek bankovek, které mu Radek podal, asi tak čtyři tisíce. Aspoň něco. „Jo, dík. Auto ti nechám odstavený,

dám vědět kde. Nevíš, kde bych se mohl na nějakou dobu zašít?“

Radek chytí nenápadně Terezu za ruku a stiskne ji, pak oba zakroučí zároveň hlavou. Opravdu neví.

„Jasně, i tak díky.“

Radek s Adamem společně odchází z bytu před dům, Radek otevře dveře postarší Audi A4 a podává klíče příteli. „Co s tímhle? Tady to zůstat nemůže,“ ukáže Radek na volvo, ve kterém přijel Adam.

„Můžeš to někam odvézt? O pár ulic dál, někam to odstav.“

Radek pokývne hlavou a nasedne do volva. Obě auta odjíždí od domu, každé jiným směrem.

Návštěva hřbitova na Rebecca Street a popel její matky jí žádné odpovědi nedaly. Pochopitelně ani nemohly. Anně bylo jasné, že se matka chtěla vyhnout jejím otázkám, že takové bylo její rozhodnutí — nechat jí ten dokument sepsaný nějakým neznámým mužem z Brna a nedat jí příležitost, aby se na cokoli mohla zeptat. Prostě je to tak a takhle to musí respektovat. Ale... Zbavit se těchhle „ale“ je přece jen dost obtížné, spíš vlastně nemožné.

Přijela k bráně, otevřela okénko a přiložila palec na snímač otisku, snímač zablikal zeleným světlem a závara se pomalu otevřela. Vjela do své bezpečné čtvrti. Žít v Centurion Golf Estate znamená být součástí společenství lidí, kteří sdílejí bezpečný a vysoce kvalitní životní styl — takhle nějak se to píše v materiálech realitních agentů, kteří zde prodávají domy, pokud se občas nějaký uvolní. V roce 1997, když zemřel její muž, rozhodla se Anna odejít z Johannesburgu a koupila pozemek tady v Centurionu. Oproti dnešním cenám to tehdy bylo dostupné, areál její čtvrti kolem golfového hřiště se teprve budoval. Krátce předtím přejmenovali městečko Verwoerdburg na Centurion, aby název nepřipomínal dobu apartheidu, v níž byl Hendrik

Verwoerd ministerským předsedou. A za pár let nato, jak se rozšiřovala okolní města, se stal Centurion okrajovou součástí nepřerušené zástavby mezi Johannesburgem a Pretorií. Předměstím po pár letech luxusním, elegantním, drahým a velmi bezpečným. Anna projela bránou a zamířila palmovou alejí ke svému domku, zamávala na sousedku a svou letitou toyotu zaparkovala v garáži, aby nerušila pohled na uspořádané domy a zahrady. Tak se to tady dělá a tak to dělá i ona.

Měla by si dát čaj, měla by zkontrolovat, jestli zahradník ostříhal keře za domem a odvezl větve, měla by si vychutnat jarní vzduch, měla by se cítit v bezpečí.

Místo toho se neklidně probírala krabicí osobních věcí, které si odnesla po matce z domova pro seniory. Elmed byl necelých dvacet minut cesty, takže Anna skoro neprotestovala, když jí matka před třemi lety oznámila, že se tam chystá přestěhovat. Jistě — kousek od jejího domu, lékařská péče 24 hodin denně, slušná úroveň. Jen tam není žádná pořádná zahrada.

No a teď zůstala jen tahle krabice. Anna samozřejmě věděla, že v ní nenajde nic, co by jí osvětlilo něco z událostí, které před ní matka celý život tajila.

Jak se stalo, že Lisa Biggs, tehdy ještě Alžběta Procházková, odešla z Československa zřejmě už těhotná — navíc těhotná s někým, s kým se (jak sama napsala) setkala jen krátce; s někým, o kom za celý život nepromluvila, s někým, koho jí byla ochotná přiznat až po smrti. Nechtělo to moc velkou představivost nebo

nějaké historické pátrání, aby si dala dohromady možné okolnosti, za jakých její tehdy asi dvacetiletá matka mohla otěhotnět.

Nabízí se možnost, že zažila krátký románek, a když si uvědomila, co je její známost zač, raději před ní utekla za hranice. Druhá možnost je prostě ta, že ji ten člověk znásilnil. Vzhledem k jeho postavení by se matka jistě oprávněně bála někoho takového udat. No a nakonec, možná s ním prostě něco měla výměnou za to, že jí pak dopomohl k odchodu ze země. Jenže byla by její matka schopná takhle špinavě pragmatického obchodu? Možná že v zoufalé situaci udělá dvacetiletá žena zoufalé věci. Ne, tohle se k její matce nehodilo, vlastně se to nehodilo k žádné ženě, kterou znala a do které by se pokusila vžít. A na tu první možnost, tedy románku a pak rychlého vystřízlivění, taky ani na okamžik neuvěřila. Neuměla si představit svou matku takhle naivní. Když si to v hlavě znovu a znovu porovnávala, vždycky jí vycházelo, že ten člověk její matku nejspíš znásilnil.

Ten člověk — v jakémkoli jejím vnitřním monologu je to pořád „ten člověk“. Ať se stalo cokoli, měla by o něm přeci jen uvažovat jako o pravděpodobném biologickém otci. Ale ne, takhle odolná přeci jen není, asi už to pro ni navždy zůstane „ten člověk“. Pokud první informace, kterou o někom dostanete, je, že to byl „prvotřídní hajzl“, tak... Tak co? Nezná ho, ví o něm jen, co čte v zápiscích umírajícího a nešťastného muže.

On je od Hradiště, ze Starého Města, tam ho měl jistý dlaždičský pomahač jako vlastního kluka, manželského. Nebyl to ani dlaždič, ale jen podavač, jeho otec. Ale tohle jim nikdy nevadilo, to oni tomu řekli dělnický původ. Jenomže dělník je dělník a dělnický původ je něco jiného. Ten zmetek, jako kluk, ne táta, ten pořádně nevychodil ani obecnou, natož měšťanku — děcka dělníků byly řádně vedené a chodily na měšťanku. Ale on ne — byl to lempl odjakživa. Ze školy se ulil, jak mohl. No, na měšťanku teda nakonec chodil taky, ale na řádného dělníka to ani pak nedotáhl, snažil se nacpat někam do učení na zámečníka, akorát ho nikde nechtěli — ani Baťa ho nevzal. Tak pak měl dělat nějakého helfra v cukrovaru v Hradišti a pak pár týdnů v karosárně ve Starém Městě. Jenže ručičky dozadu, to se o něm vědělo, tehdá na práci nesáhl. Místo toho hned jako děcko už schůzoval v Komsomolu. A hned místo práce hleděl v karosárně budit pozdvižení. Jednou s tlupou dalších komsomolců napadl šéfy, co ho zaměstnali, hodili je prý kamsi za fabriku do hnoje. Četníky pak k tomu nevolali, což měl štěstí.